

Prezentare generala a operei Hanu-Ancutei scrisa de Mihail Sadoveanu - a saptea parte

In Hanu-Ancutei structura serialului impune, dupa cum am mai precizat, o relatare specifica, realizata ca "un act oficiat dupa un anume ceremonial" (Ion Vlad, Povestirea. Destinul unei structuri epice). Regia e complicata, iar ritualul povestirii - mult mai important decat intamplarile povestite.

Animatorul desfasurarii ceremonialului este, cum am aratat, comisul Ionita secondat de Ancuta, care, ca si mama ei in alte vremuri, "imparte vin si mancari, rasete si vorbe bune", fiind la fel de "sprancenata si de vicleana". Ascultatoare interesata, hangita cea tanara leaga firul cu epocile trecute, prin amintirea "celeilalte Ancute". Asteptati si bine primiti, nou-venitii se integreaza usor cercului de povestitori-ascultatori, dupa ce au adoptat gesturile si atitudinile ritualice (ei gusta din puiul fript si inchina o ulcica noua cu vin proaspat). Inchinarea vinului, care creeaza firesc bunavoie si multumire, este neaparat urmata de istorisirea unei intamplari mai mult "infricosata" si mai "minunata" decat cea care a precedat-o, oaspetii de la han distingandu-se prin maiestria de a talcui in cuvinte "lucrarile acestei lumi".

Autonome, pline de haz sau naprasnice, istorisirile se inlantue prin formule si urari caracteristice aceluiasi ceremonial complicat, potrivit canonului oralitatii. De pilda, prima povestire se incheie cu fraza: "S-acum sa mai primim vin din ulcele si sa incep alta istorie pe care de mult voiam sa v-o spun...", iar a doua se deschide cu o referire la aceeasi promisiune a comisului Ionita, a carei amanare continua ii stimuleaza pe ceilalti povestitori, antrenandu-i in competitia narativa: "Cu ulcica-n mana stanga, comisul Ionita isi mangaie cu doua degete de la mana dreapta mustatile tusinate. Dregandu-si glasul, se pregati sa inceapa o povestire mai strasnica..."

Dupa cum apreciaza Ion Vlad (op. cit.), "independent de procedee, comportari sau reactii, povestirile se coreleaza, iar conexiunea lor are un firesc de discurs romanesc. O umanitate isi asuma riscul istorisirilor, realizand simbo-lurile generale ale lumii: inteleptul, razboinicul, umilul, calatorul, calugarul, batranul, cunoscatorul naturii si al legilor firii, frumusetea si ofilirea varstelor, revoltatul, suferindul etc. Dragostea si ura, tradarea si suferinta, spiritul justitiar, curajul si razvratirea, intelepciunea, echilibrul si, mai presus de acestea, credinta in puterile vietii se orchestreaza in acest roman-epopee inchinat memoriei unui popor".